

ПОГОДЖЕНО
Голова Ради
студентського
самоврядування

Михайло МИРОНЮК

ПОГОДЖЕНО
Голова методичної ради

Ігор ЛІПАЧ

протокол №7 від 12.06.2025

ЗАТВЕРДЖЕНО
Директор коледжу

Михайло ШТИНСЬКИЙ
наказ від 29.08.2025 №1-Д

18

**Положення про організацію контролю якості
освітнього процесу та підготовки фахівців у
Вінницькому транспортному фаховому коледжі
(нова редакція)**

Розглянуто і схвалено
на засіданні педагогічної ради
протокол №5 від 29.08.2025 р.

Вінниця, 2025

«Положення про організацію контролю якості освітнього процесу та підготовки фахівців у Вінницькому транспортному фаховому коледжі» (надалі – Положення) розроблене відповідно до Законів України «Про освіту» та «Про фахову передвищу освіту», Статуту Вінницького транспортного фахового коледжу, «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів фахової передвищої освіти у Вінницькому транспортному фаховому коледжі», «Положення про організацію освітнього процесу у Вінницькому транспортному фаховому коледжі», «Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти у Вінницькому транспортному фаховому коледжі».

Контроль якості спрямований на:

- підвищення вагомості самоконтролю на всіх рівнях управління Коледжем;
- урахування вимог та очікувань основних користувачів освітніх послуг коледжу – абітурієнтів, здобувачів освіти, працедавців та держави;
- своєчасне виявлення недоліків в освітньому процесі та з'ясування причин, які їх зумовлюють та реалізація заходів щодо усунення цих причин.

Відповідальними за організацію контролю якості освітнього процесу та підготовки фахівців є:

- на рівні Коледжу – директор та заступники директора;
- на рівні циклових комісій – голова циклової комісії.

Внутрішня система контролю якості освітнього процесу Коледжу має на меті:

- здійснення за участю здобувачів освіти моніторингу та перегляду освітньо-професійних програм з метою гарантування досягнення встановлених цілей та їх відповідності потребам здобувачів фахової передвищої освіти і суспільства, включаючи опитування здобувачів фахової передвищої освіти;
- забезпечення дотримання вимог правової визначеності, оприлюднення та послідовне дотримання нормативних документів закладу фахової передвищої освіти;
- забезпечення ревалентності, надійності, надійності, прозорості та об'єктивності оцінювання, здійснюється в рамках освітнього процесу;
- визначення та послідовне дотримання вимог щодо компетентності педагогічних працівників, застосування чесних і прозорих правил безперервного професійного розвитку персоналу;
- забезпечення збирання, аналізу і використання відповідної інформації для ефективності управління освітньо-професійними програмами та іншою діяльністю закладу;
- забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладу фахової передвищої освіти та здобувачами освіти;
- періодичне проходження процедури зовнішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти;
- залучення здобувачів фахової передвищої освіти та роботодавців як повноправних партнерів до процедур і заходів забезпечення якості освіти;
- забезпечення дотримання студентоорієнтованого навчання в освітньому процесі.

Зовнішнє забезпечення якості освітньої діяльності та якості фахової передвищої освіти включає інструменти, процедури та заходи забезпечення і підвищення якості освіти, зокрема:

- стандарти фахової передвищої освіти;
- ліцензування освітньої діяльності;
- акредитацію освітньо-професійних програм;
- зовнішнє незалежне оцінювання результатів навчання;
- єдиний державний кваліфікаційний іспит;
- інституційний аудит;
- моніторинг якості освіти;
- атестацію педагогічних працівників;
- сертифікацію педагогічних працівників;
- громадський нагляд.

Схема контролю якості освітнього процесу та підготовки фахівців у Вінницькому транспортному фаховому коледжі його складові зображені на рисунку.

1. Внутрішній контроль

Внутрішній контроль якості освітнього процесу та підготовки фахівців в Коледжі є комплексним та охоплює:

- контроль якості організації освітнього процесу;
- контроль якості викладання;
- контроль якості результатів навчання;
- контроль кадрового та матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу.

1.1. Рівні і види контролю якості організації освітнього процесу

Контроль якості організації освітнього процесу охоплює контроль планування освітнього процесу та його реалізації, контроль якості кадрового, науково-методичного, інформаційного та матеріально-технічного забезпечення.

Внутрішній контроль якості організації освітнього процесу здійснюють на рівнях: Коледжу загалом (директорський контроль), відділення та циклові комісії.

Директорський контроль передбачає:

- контроль якості кадрового, науково-методичного, інформаційного та матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу;
- контроль готовності до навчального року;
- контроль дотримання графіка навчального процесу, розкладів занять і контрольних заходів;
- проведення директорських контрольних заходів з перевірки знань студентів;
- контроль проведення атестації випускників;
- контроль дотримання вимог щодо ведення та збереження навчальної документації.

Контроль на рівні циклової комісії охоплює:

- контроль якості навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін;
- контроль відповідності змісту навчальних занять програмам навчальних дисциплін;
- контроль дотримання педагогічними працівниками та здобувачами фахової передвищої освіти розкладу навчальних занять;
- контроль використання активних форм навчання та нових освітніх технологій;
- контроль відповідності форм поточного контролю робочій програмі та змісту навчальної дисципліни;
- контроль здійснення контрольних заходів перевірки знань студентів;
- контроль творчої та дослідної роботи студентів;
- контроль якості виконання кваліфікаційних робіт;
- контроль дотримання принципів педагогічними працівниками та здобувачами фахової передвищої освіти академічної доброчесності.

Контроль якості викладання. Рівні і форми контролю. Контроль якості викладання в Коледжі є комплексним, рівні та форми такого контролю наведені в таблиці

Рівні та форми контролю якості викладання

Рівні	Форми					
	Відкриті заняття	Взаємовідвідування	Контрольні відвідування	Експертне оцінювання	Анкетування	Самооцінювання
викладач						
циклова комісія						
дирекція						

Контроль якості викладання в Коледжі здійснюють у **формі** відкритих занять, взаємовідвідувань, контрольних відвідувань, експертного оцінювання, анкетування та самооцінювання.

Відкриті заняття організовують з метою оцінювання якості та методики проведення навчального заняття, обміну досвідом викладання, оцінювання впливу якості викладання на результати навчання тощо. Відкриті заняття дають змогу контролювати й удосконалювати педагогічну майстерність педагогічних працівників.

Взаємовідвідування – форма взаємного контролю та обміну досвідом викладання з метою вдосконалення педагогічної майстерності педагогічних працівників. Графіки відкритих занять і взаємовідвідувань на кожен семестр затверджує голова циклової комісії. Їхні результати обговорюють на засіданні циклової комісії.

Контрольні відвідування здійснюють особи, яким делеговано такі повноваження (директор, завідувач відділення, голова циклової комісії, методист) з метою виявлення загального рівня викладання та педагогічної майстерності окремих педагогічних працівників. Результати контрольних відвідувань обговорюють з викладачами, а, за необхідності, на засіданнях циклових комісій.

Експертне оцінювання якості викладання виконують за наявності конфліктних ситуацій, що пов'язані з діяльністю викладача. Для здійснення експертного оцінювання розпорядженням директора створюється комісія з викладачів циклової комісії чи осіб, яким делеговані повноваження виконувати оцінювання.

Анкетування студентів здійснюють з метою оцінювання рівня задоволеності вимог студентів щодо якості викладання та педагогічної майстерності викладачів. Порядок анкетування регламентує відповідний нормативний документ в Коледжі.

Самооцінювання викладач здійснює шляхом визначення результативності виконаних ним навчальної, методичної, дослідницької та організаційної видів робіт за звітний період. Результати самооцінювання викладача розглядають та затверджують на засіданні циклової комісії в кінці навчального року.

1.2. Контроль якості результатів навчання

Основою внутрішнього контролю якості є контроль якості результатів навчання (діагностика знань студентів викладачами). Цей контроль дає змогу виявити відхилення між фактичними та результативними очікуваними показниками. Завданнями контролю якості результатів навчання є:

- оцінювання рівня набуття знань студентами;
- виявлення умінь і навичок студентів використовувати набуті знання в

практичній діяльності;

- виявлення рівня набуття компетентностей;
- контроль результатів самостійної роботи студентів;
- виявлення причин недостатнього засвоєння навчального матеріалу тощо.

Контроль якості результатів навчання здійснюють на таких рівнях:

Коледжу загалом (директорський контроль); циклової комісії; викладача.

Директорський контроль охоплює контроль якості навчання студентів та результатів їхньої участі в дослідницькій роботі, науково-практичних конференціях, конкурсах і олімпіадах.

Контроль на рівні циклової комісії охоплює:

- контроль якості вивчення навчальних дисциплін – поточний та підсумковий контроль знань студентів;
- контроль набуття практичних вмінь і навичок;
- контроль залишкових знань студентів.

На рівні викладача здійснюють вхідний, поточний та підсумковий види контролю результатів навчання студентів.

1.2.1. Вхідний контроль знань (діагностика початкового рівня знань студентів) здійснюють на перших навчальних заняттях з метою виявлення рівня базових знань, умінь та навичок студентів, необхідних для вивчення певної навчальної дисципліни. За його результатами викладач вибирає відповідні методи навчання.

Результати діагностики початкового рівня знань студентів обговорюють на засіданнях циклових комісій і можуть бути підставою для внесення коригувань у робочі програми навчальних дисциплін.

Розрізняють два види вхідного контролю знань: попередній і початковий.

Початковий контроль знань (контроль рівня базових знань студентів, прийнятих на перший курс) здійснюють з метою виявлення рівня підготовки студента з певних предметів чи навчальних дисциплін.

Попередній контроль знань здійснюють з метою виявлення рівня знань із тих навчальних дисциплін, на яких ґрунтується вивчення нової навчальної дисципліни (відповідно до стандартів фахової передвищої освіти).

1.2.2. Поточний контроль здійснюють під час проведення навчальних занять з метою перевірки:

- засвоєння студентами навчального матеріалу;
- набуття практичних навичок;
- уміння самостійно опрацьовувати, публічно чи письмово подати певний навчальний матеріал.

Форми і методи здійснення поточного контролю під час навчальних занять та систему оцінювання якості результатів навчання визначає циклова комісія, затверджуючи робочу програму навчальної дисципліни, а лектор доводить їх до відома студентів.

Види і форми методів поточного контролю регламентуються «Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів фахової передвищої освіти у

Вінницькому транспортному фаховому коледжі «Положення про проведення проміжної атестації Вінницькому транспортному фаховому коледжі». Інформацію про результати поточного контролю студент отримує під час навчальних занять, консультацій або через відповідні інформаційні системи Коледжу.

1.2.3 Підсумковий контроль проводять з навчальних дисциплін з метою оцінювання результатів навчання з навчальних дисциплін, а також рівня знань і вмінь студентів, які вони повинні продемонструвати для підтвердження набуття ними компетентностей передбачених освітньо - професійною програмою. Проведення підсумкового контролю в Коледжі регламентують Положення про організацію та проведення поточного і семестрового контролю результатів навчання студентів та Положення про атестацію здобувачів освіти та роботу екзаменаційних комісій.

Підсумковий контроль охоплює семестровий контроль та атестацію випускників.

1.2.4. Семестровий контроль здійснюють у формі семестрового екзамену або диференційованого заліку з навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, визначеного її робочою програмою, а також у формі захисту курсового проекту (роботи).

Атестація випускників є завершальним етапом навчання, її завданням є встановлення відповідності рівня підготовки студентів освітньо-професійній програмі та їхньої готовності до виконання професійних завдань.

Атестацію здійснює екзаменаційна комісія. Вона проводиться у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту.

1.2.5. Контроль залишкових знань з навчальних дисциплін студентів в Коледжі здійснюють за наказом директора, вивчення яких завершено у попередньому семестрі або навчальному році відповідно до «Положення про оцінювання залишкових знань студентів у формі комплексних контрольних робіт із навчальних дисциплін».

Результати оцінювання залишкових знань студентів щорічно аналізують з урахуванням акредитаційних вимог за показниками: явка студентів на контрольний захід, якість знань, успішність, зіставлення результатів контрольного заходу з результатами попереднього підсумкового контролю із навчальної дисципліни.

1.2.6. Самоконтроль студентів. Студенти Коледжу здійснюють самоконтроль набутих ними результатів свого навчання. Засоби самоконтролю є невід'ємною частиною навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін.

Контроль кадрового та матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу в Коледжі здійснюється шляхом порівняння фактичних показників з нормативними вимогами та плановими показниками щодо забезпечення якості підготовки фахівців.

2. Зовнішній контроль якості освітнього процесу та підготовки фахівців охоплює державно-громадський контроль.

2.1. Державно-громадський контроль

Державний контроль здійснюють на плановій основі відповідно до чинного законодавства та нормативних актів органів державного управління. Основними формами державного контролю є акредитаційна експертиза, експертне оцінювання діяльності Коледжу та інспектування, які ґрунтуються на зіставленні основних показників Коледжу і норм, встановлених державою.

Ліцензування освітньої діяльності Освітня діяльність Коледжу провадиться на підставі ліцензії, яка видається центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів згідно із законом.

Акредитація освітньо-професійних програм здійснюється шляхом подачі заяви до органу виконавчої влади із забезпечення якості освіти у електронному вигляді та документів, що підтверджують відповідність освітньо- професійної програми та освітньої діяльності за цією програмою вимогам та критеріям, встановленим положенням про акредитацію освітньо-професійних програм.

Зовнішнє незалежне оцінювання результатів навчання у закладах фахової передвищої освіти проводяться на засадах, визначених Законом України «Про освіту».

Кваліфікаційний іспит у формі якого проводиться атестація здобувачів освіти та порядок його затверджується Кабінетом Міністрів України.

Моніторинг якості фахової передвищої освіти може бути внутрішнім і зовнішнім і може бути здійснений як педагогічною радою Коледжу, так і наглядовою радою, радою роботодавців з метою отримання об'єктивних даних про якість фахової передвищої освіти.

Атестація, підвищення кваліфікації педагогічних працівників проводиться згідно графіку на засадах, визначених Законом України «Про освіту» та Законом «Про фахову передвищу освіту».

Громадський контроль (моніторинг) передбачає залучення недержавних експертних організацій, що забезпечують суспільну експертизу якості освітніх послуг і враховують вимоги ринку праці. До громадського контролю належить: визначення рейтингу Коледжу; оцінка якості освітніх послуг громадськими організаціями, роботодавцями; визначення професійної придатності фахівців (сертифікація фахівців) тощо.